

DECLARACIÓN DE IMPACTO AMBIENTAL FORMULADA POLA DIRECCIÓN XERAL DE CALIDADE AMBIENTAL, SOSTIBILIDADE E CAMBIO CLIMÁTICO RELATIVA AO PROXECTO DO PARQUE EÓLICO FELGA, NOS CONCELLOS DE ARANGA, COIRÓS E OZA-CESURAS (A CORUÑA), PROMOVIDO POR GREENALIA GREEN POWER, S.L.U. (CLAVE 2018/0043)

A Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Cambio Climático, en base ás súas competencias para resolver este expediente ambiental segundo o Decreto 42/2019, do 28 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda e de conformidade coa proposta do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos da Subdirección Xeral de Avaliación Ambiental, que a continuación se transcribe:

A Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental, establece no seu artigo 71.a) que os proxectos comprendidos no seu anexo I someteranse a unha avaliación de impacto ambiental ordinaria.

Entre os proxectos que figuran no dito anexo I atópanse, no grupo 9, os parques eólicos que teñan máis de 10 aeroxeradores o 6 MW de potencia cando se desenvolvan en Espazos Naturais Protexidos, Rede Natura 2000 e Áreas protexidas por instrumentos internacionais, segundo a regulación da Lei 42/2007, de 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade.

Este sería o caso da actuación pretendida, dado que se proxectan un total de 20,8 MW na Reserva da Biosfera Mariñas Coruñesas e Terras do Mandeo.

Considerando o anterior, o proxecto someteuse ao trámite de avaliación de impacto ambiental ordinaria e, téndose practicado o referido procedemento, procede formular a correspondente declaración de impacto ambiental (DIA), de acordo co disposto no artigo 41 da dita Lei 21/2013.

1. INFORMACIÓN SOBRE O PROXECTO

1.1. Promotor e órgano substantivo

O promotor do proxecto é a sociedade Greenalia Wind Power, S.L.U. e o órgano substantivo a Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais da Vicepresidencia Primeira e Consellería de Economía, Industria e Innovación.

1.2. Antecedentes, obxecto do proxecto, descrición e localización

De acordo co estudo de impacto ambiental (EslA), o proxecto ten por obxecto a execución dun parque eólico de 21 MW de potencia total nos concellos de Aranga, Coirós e Oza-Cesuras (A Coruña), composto por 5 aeroxeradores e a súa infraestrutura asociada, que se localizarán dentro do polígono definido no momento de presentación do proxecto.

As características principais do proxecto son as seguintes:

- Número de aeroxeradores: 5
- Modelo previsto: Vestas V-136, ou similar
- Potencia nominal unitaria: 4,20 MW
- Potencia total instalada: 21 MW
- Altura de buxa: 112 m
- Diámetro de rotor: 136
- Orzamento (execución material): 15.816.622,04 €

Proxéctase tamén a instalación dunha torre meteorolóxica de celosía autosoportada de 112 m de altura total, localizada ao norte do parque, e dun centro de seccionamento e control de estrutura monobloque e envolvente de formigón, localizado na parte sur do parque eólico.

A enerxía do parque dirixirase dende o centro de seccionamento á subestación do PE Gato 30/220 kV (obxecto dun proxecto independente promovido polo mesmo promotor e actualmente en tramitación), que evacuará tamén a enerxía producida nos parques eólicos Gato e Penas Boas. Para a conexión a rede eléctrica, partirá dende este punto unha liña eléctrica aérea ata a subestación Mesón do Vento 220 kV.

A obra civil inclúe, a apertura duns 3.039 m de novos vieiros de acceso e servizo ás instalacións, así como o acondicionamento, para o mesmo fin, de 227 m de pistas ou camiños existentes. A sección tipo terá uns 5 m de anchura e contará con cunetas e drenaxes transversais para evitar a circulación de augas sobre o firme dos diferentes camiños do parque. Así mesmo escavaranse 3.005,70 m de gabias para soterrar o cableado de media e baixa tensión e comunicacións. Destes 3.005,70 m, aproximadamente 2.981,70 m correspóndense con gabias baixo terreo ordinario e o resto baixo camiños ou estradas.

Como área de ocupación temporal utilizarase unha superficie de explanada nas inmediacións da subestación do parque eólico Gato (obxecto doutro proxecto) e as plataformas auxiliares acondicionadas na base de cada un dos aeroxeradores para almacenaxe das pas.

O prazo estimado de execución do proxecto é duns 8 meses.

Porén, debido a certos condicionados xurdidos durante a tramitación do expediente, derivados dos informes emitidos polas direccións xerais de Patrimonio Cultural e Patrimonio Natural, o promotor propón unha serie de modificacións no parque respecto ao reflectido no EslA, que consisten basicamente en:

- Modificación das coordenadas da poligonal.
- Modificación do acceso ao parque eólico. A proposta orixinal propoñía o acceso dende o sur, compartido co PE Gato e contemplado no proxecto deste, atravesando a necrópole de Monte do Gato. A nova alternativa propón o acceso polo norte, dende a estrada nacional VI entre os puntos quilométricos 563 e 564 na localidade de O Fontelo, dende onde sae un vieiro en dirección suroeste que dará acceso ao parque eólico.
- Eliminación da torre meteorolóxica.
- Eliminación do aeroxerador AE-05, emprazado no extremo sur do parque, e reubicación do AE-02 e as infraestruturas asociadas ao mesmo.
- Cambio de modelo de aeroxerador. Pásase dun modelo Vestas V136 de 4,2 MW de potencia, 112 m de altura de buxa e 136 m de diámetro de rotor a un modelo Siemens Gamesa 145 de 5,2 MW de potencia, 127,5 m de altura de buxa e 145 m de diámetro de rotor.
- Modificación da potencia total do parque, pasando de 21 MW a 20,8 MW, a causa do cambio no modelo de aeroxerador e da eliminación dunha máquina.
- Adecuación dos vieiros, gabias e plataformas ás novas condicións de modo que se evite a afección as zonas húmidas próximas e á comunidade de anfibios.
- Proxección dunha zona de acopios no parque eólico Felga. Na configuración orixinal utilizábase como zona de acopios unha explanada nas inmediacións da SET do PE Gato, pero, debido a cambios na localización da mesma, non é posible contar con dita superficie. A zona de acopios do PE Felga localizarase nas inmediacións do aeroxerador AE-02 da alternativa definitiva.

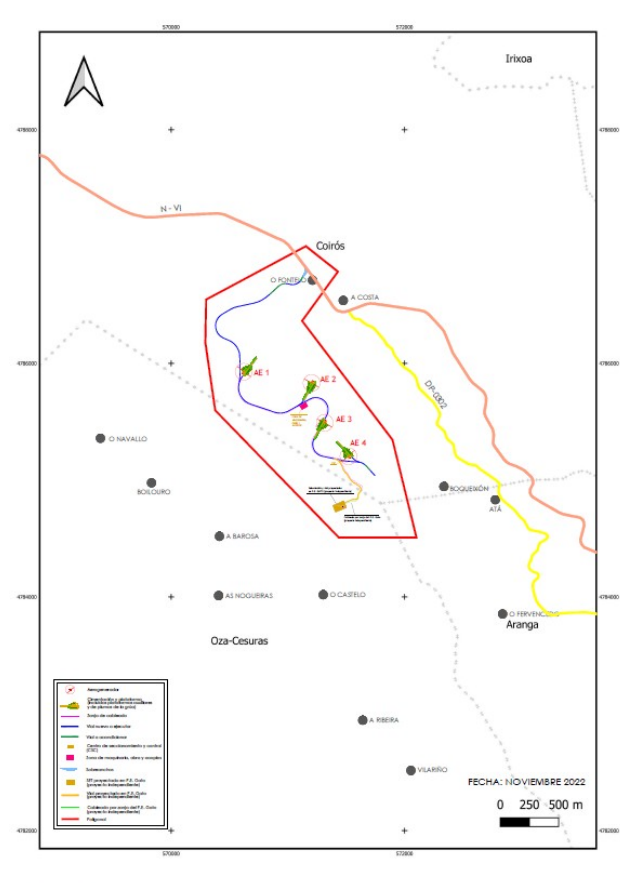
No expediente constan, entre outros, os documentos titulados *Descrición y valoración de la alternativa definitiva para el parque eólico Felga en los términos municipales de Aranga, Oza-Cesuras y Coirós (A Coruña)* e *Contestación al requerimiento de la DXPN relativo al EIA del parque eólico Felga, en los términos municipales de Coirós, Oza-Cesuras y Aranga (A Coruña)*. IN408A 2017/19, que conteñen a descrición e valoración ambiental das anteditas modificacións.

Coa dita configuración actualizada, a obra civil comprenderá a apertura duns 3.950 m de vieiros novos de acceso e servizo ás instalacións e o acondicionamento, para o mesmo fin, doutros 350 m de vieiros existentes, o que supón un total de 4.300 m de vieiros. En canto ás gabias de cableado, dispoñeranse 2.608 m lineais e un tramo de 231 m de canalización eléctrica compartida co PE Gato. A superficie total ocupada polas plataformas proxectadas é de 4.440 m². A zona de acopios contemplada na nova configuración atópase no entorno do AE-02, ocupando unha superficie duns 2.000 m².

Inclúese a continuación un bosquexo do proxecto coa configuración reflectida no estudo de impacto ambiental:

1.3. Principais elementos ambientais da contorna

As instalacións do futuro parque eólico localízanse ao suroeste do concello de Coirós, lindando ao oeste co concello de Oza-Cesuras e ao sur co concello de Aranga. Atópanse na parte norte da zona montañosa coñecida como Monte do Gato, nunha contorna de relevo ondulado onde se suceden os montes e pequenas valgadas instaladas entre eles por onde discorren pequenos regatos que alimentan os cursos fluviais ao pé do cordal. Nos montes predominan as superficies de matogueiras cunha importante presenza de afloramentos rochosos de granito, destacando principalmente nas zonas altas. Nas ladeiras aparecen plantacións forestais de piñeiros e eucaliptos que van sendo substituídas cara ás zonas de val por un mosaico de prados e cultivos localizados ao redor dos núcleos rurais e nas ribeiras dos cursos fluviais.

Ao norte do parque localízase un polígono empresarial, a autovía A-6 e a estrada nacional N-VI, dende onde se accede ao parque, engadíndolle un carácter industrial á paisaxe da contorna.

A nivel hidrolóxico, a área de actuación pertence ao ámbito competencial de Augas de Galicia e enmárcase no sistema de explotación 12 Río Mandeo e ría de Betanzos. Discorren próximos ás infraestruturas do parque eólico o río Mandeo, os seus tributarios río Mendo e río Vexo, e os seus afluentes. A uns tres quilómetros ao norte das actuacións atópase o tramo de interese de especies ameazadas Río Mandeo. No tocante ás zonas de captación para abastecemento humano recollidas no Plan hidrográfico Galicia-Costa, non consta ningunha a unha distancia inferior ou igual a 500 m.

A cuberta vexetal dos montes da contorna, segundo o EslA, está composta principalmente por repoboacións de eucalipto, así como de formacións arbustivas formadas principalmente por toxeiros (*Ulex europaeus* e *Cytisus striatus*) e matogueiras con importante presenza de afloramentos rochosos de granito. A presenza de especies arbóreas frondosas está limitada a pés illados, bordes dos camiños e sotobosque das masas de explotación.

En canto a hábitats de interese comunitario ou prioritarios, segundo o informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, en base ao Atlas de hábitats naturais e seminaturais de España, na zona de actuación localízanse teselas do hábitat 4030 Uceiras secas europeas.

Respecto das especies de fauna e flora presentes, a dita dirección xeral menciona que a cuadrícula na que se inclúe o ámbito de actuación do proxecto (UTM 10x10 29TNH78), correspóndese coa área de distribución das seguintes especies protexidas, incluídas no Catálogo galego de especies ameazadas (CGEA), como vulnerables (V) ou en perigo de extinción (PE):

Flora:

Isoetes fluitans (E)
Narcissus cyclamineus (V)
Sphagnum pyraeii (V)

Invertebrados:

Margaritifera margaritifera (E)
Geomalacus maculosus (V)

Peixes:

Petromyzon marinus (V)***

Anfibios:

Chioglossa lusitanica (V)
Hyla arborea (V)
Rana iberica (V)
Rana temporaria (V)
Discoglossus galganoi (V)**

Réptiles:

Iberolacerta monticola (V)****

Aves:

Milvus milvus (E)
Gallinago gallinago (E)*
Vanellus vanellus (E)*
Circus cyaneus (V)
Circus pygargus (V)
Scolopax rusticola (V)*

Mamíferos:

Rhinolophus hipposideros (V)

* Poboación nidificante.

** Poboacións insulares.

*** Poboación do Cantábrico e Arco Ártabro: dende cabo Ortegal ata as illas Sisargas, Cantábrico: de cabo Ortegal ata o río Eo, incluído.

**** Poboacións de baixa altitude da provincia da Coruña e poboacións de montaña da provincia de Ourense.

Cabe salientar que os datos sinalados anteriormente están referidos a información asociada a unha cuadrícula 10x10 km, polo que unicamente proporciona unha primeira aproximación e que, segundo o Atlas de aves reprodutoras, publicado polo MITECO en 2003, non é previsible atopar parellas nidificantes na zona onde se localiza o proxecto.

Está incluído dentro do ámbito de aplicación do Plan de recuperación da subespecie lusitanica da escribenta das canaveiras *Emberiza schoeniclus* L., nunha área tipificada como potencial. Non obstante, non se prevé ningunha afección sobre a especie, ao non confirmarse a existencia de ningunha zona

húmida no ámbito de actuación. Segundo o EsIA non se detectou a presenza de ningún individuo durante os censos preoperacionais.

Cabe destacar que a documentación reflicte o seguimento específico da nidificación do xénero *Circus*, en concreto do tartarafa cincenta (*Circus pygargus*) sen atopar evidencias de cría ou parellas en hábitat apropiado durante a tempada de cría, polo que conclúen que non se espera afección á nidificación desta especie.

Con respecto ós quirópteros, detectouse na zona a presenza dunha especie, o morcego común (*Pipistrellus pipistrellus*). Esta é a especie máis común en Galicia e non está catalogada no CEEA nin no CGEA.

A zona de actuación non se localiza dentro do ámbito de propostas técnicas de zonificación de plans de conservación/recuperación de especies ameazadas que se están elaborando na Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

Respecto ao lobo (*Canis lupus*), sinalar que a zona de implantación do parque queda localizada dentro dunha área na que hai referencia a densidades importantes desta especie, polo que se dá cumprimento ao punto 18 (Efecto barreira das infraestruturas), apartado 5 do Decreto 297/2008, do 30 de decembro, polo que se aproba o Plan de xestión do lobo en Galicia, redactando un estudo sobre a presenza de esta especie e avaliando as afeccións da instalación eólica. De este estudo confírmase a presenza da especie na zona de actuación, pero non a súa reprodución e non se infiren efectos negativos sobre diversos parámetros da ecoloxía espazo temporal dos lobos.

No que atinxe a espazos protexidos e outras zonas ou elementos de interese ambiental, segundo o recollido no EsIA e o informado pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural, a zona de actuación localízase dentro dos límites da Reserva da biosfera Mariñas coruñesas e terras do Mandeo, tendo polo tanto, a consideración de área protexida por instrumentos internacionais (Lei 5/2019, do 2 de agosto, e Lei 42/2007, do 13 de decembro). O lugar onde se localizan as instalacións do proxecto e a poligonal do parque non ostentan ningunha outra figura de espazos protexidos das recollidas nas anteditas leis. Tampouco afecta a ningunha zona húmida das recollidas no Inventario de humidaís de Galicia, nin están presentes árbores ou formacións incluídas no Catálogo galego de árbores senlleiras.

O proxecto non afecta a áreas prioritarias para avifauna ameazada e/ou zonas de protección da avifauna contra liñas eléctricas de alta tensión, segundo o establecido na Resolución do 18 de outubro de 2021, da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, pola que se actualiza a delimitación das áreas prioritarias de reprodución, de alimentación, de dispersión e de concentración local de aves incluídas no Catálogo galego de especies ameazadas e se dispón a publicación das zonas de protección existentes na comunidade autónoma de Galicia en que serán de aplicación medidas para a protección da avifauna contra a colisión e a electrocución en liñas eléctricas de alta tensión.

No que respecta á paisaxe, de acordo co Catálogo das paisaxes de Galicia (Decreto 119/2016, do 28 de xullo), o lugar no que se proxecta a actuación localízase na grande área paisaxística Golfo Ártabro, na comarca paisaxística Golfo Ártabro Interior. As infraestruturas do parque non se atopan dentro de ningunha área de especial interese paisaxístico (AEIP) do Catálogo, sendo as máis próximas a AEIP-07-01 Fraga das Barbudas e Val do Cambás, situada a uns 7,7 km en dirección leste. En relación aos miradoiros, os máis próximos son o miradoiro de Rodeiro, a uns 2,4 km ao sur, o de Bandoxa, a uns 3 km ao suroeste, e o de A Espenuca, situado a uns 5 km en dirección norte. Máis lonxe, a uns 9,8 km ao nordés, localízase o Miradoiro de Aranga.

En canto ao patrimonio cultural, coa última configuración do parque eólico, non hai constancia de que existan bens que se poidan ver afectados directamente pola construción do mesmo, pero a infraestrutura está proxectada nunha área de especial riqueza arqueolóxica. O parque eólico Felga queda localizado no sector noroccidental da necrópole de Monte do Gato, unha gran concentración de túmulos distribuídos ao longo da dorsal do mesmo nome que presenta unha especial concentración de xacementos no sector sueste da serra. Na área de actuación recóllese tamén a presenza do topónimo Campo de Cruz de Xaneiro, do camiño de Cruz de Campo de Xaneiro, de muros de cachotaría tradicional

executados coa técnica de pedra en seco e de varios camiños históricos, como é o camiño do Monte do Gato.

2. TRAMITACIÓN E ANÁLISE DO EXPEDIENTE

2.1. Resumo da tramitación

Segundo a documentación achegada, o 26.10.2017, Greenalia Wind Power, S.L.U. solicitou a autorización administrativa previa e de construción, a declaración de utilidade pública e a aprobación do proxecto de interese autonómico do parque eólico Felga, ao abeiro da Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento da implantación de iniciativas empresariais en Galicia, presentando a documentación técnica necesaria para a tramitación do expediente.

Logo diso, e de conformidade co disposto na Lei 8/2009, do 22 de decembro, pola que se regula o aproveitamento eólico en Galicia e se crean o canon eólico e o Fondo de Compensación Ambiental, na redacción dada pola referida Lei 5/2017, a entón Dirección Xeral de Enerxía e Minas iniciou o procedemento de autorización administrativa das instalacións que comprende o referido parque eólico.

En canto ao trámite ambiental e como xa se sinalou, o proxecto sométese a avaliación de impacto ambiental (AIA) ordinaria conforme á Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.

O 27.02.2018 recíbese na Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda un oficio da antedita Dirección Xeral de Enerxía e Minas no que solicita que o órgano ambiental lle facilite a relación de organismos e persoas interesadas aos que debe pedir informe para cumprir co trámite de consultas establecido no artigo 33.4 da citada Lei 8/2009. Achegan para iso, xunto coa solicitude do promotor, o EslA e o Proxecto de execución (ambos os dous documentos de outubro 2017).

Da solicitude e documentación achegadas despréndese que, atendendo ao carácter potestativo da solicitude de elaboración do documento de alcance do EslA segundo o artigo 33.2 da Lei 21/2013, o promotor do proxecto optou por prescindir deste trámite.

O 12.03.2018 a Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Cambio Climático, como órgano ambiental, remitiulle ao órgano substantivo a información solicitada e indicoulle unha serie de aspectos a ter en conta na tramitación da AIA ordinaria (información pública e consultas sobre o EslA) e sobre o contido do expediente de avaliación de impacto ambiental que no seu momento tería que remitir ao órgano ambiental para continuar coa tramitación de cara a formular a DIA.

Segundo a documentación achegada, o 12.02.2020 o promotor presentou ante o órgano substantivo unha solicitude de modificación substancial do parque eólico, consistente con carácter xeral, na incorporación ao proxecto dun centro de seccionamento e control.

O 19.05.2020 recíbese na Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda novamente un oficio da Dirección Xeral de Enerxía e Minas no que solicita que o órgano ambiental lle facilite a relación de organismos e persoas interesadas aos que debe pedir informe para cumprir co trámite de consultas establecido no artigo 33.4 da citada Lei 8/2009. Achegan para iso, xunto coa solicitude de modificación substancial do promotor, o EslA e o Proxecto de execución (documentos de marzo de 2020 e febreiro 2020, respectivamente).

Mediante Acordo do 14.10.2020, da entón Xefatura Territorial da Vicepresidencia Segunda e Consellería de Economía, Empresa e Innovación da Coruña (publicado no DOG núm. 228, do 11.11.2020), someteuse a información pública a solicitude de autorización administrativa previa, a declaración de utilidade pública, en concreto, a necesidade de urxente ocupación que iso implica, a autorización administrativa de construción, o EslA e o proxecto sectorial de incidencia supramunicipal do proxecto. Así mesmo, a dita xefatura territorial efectuou o trámite de consultas sobre o estudo de impacto ambiental.

O 06.06.2022 recíbese na Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático o expediente ambiental do proxecto, remitido pola, agora, Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais como órgano substantivo por razón da materia.

Xa iniciada a revisión e a análise formal do expediente recibido, considerouse necesario completalo cos informes da Dirección Xeral de Patrimonio Cultural e da Dirección Xeral de Patrimonio Natural en resposta á documentación aportada polo promotor.

Como contestación ao requirimento anterior, o 26.09.2022 recíbese a través da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais a documentación solicitada.

O 03.11.2022, tras a solicitude efectuada polo órgano ambiental o 28.10.2022, recíbese un novo bosquejo do proxecto actualizado.

2.2. Resumo da análise técnica do expediente

O expediente de avaliación de impacto ambiental contén, entre outra documentación, o estudo de impacto ambiental (EslA), o documento técnico do proxecto de execución, diversa documentación complementaria incorporada ao longo da tramitación, os anuncios e certificados de exposición pública, as alegacións ambientais e os informes recibidos como resultado dos trámites de información pública e de consultas sobre o EslA e as súas addendas ou documentación complementaria de ser o caso.

- En canto aos informes pódese indicar o seguinte:
 - A Dirección Xeral de Patrimonio Cultural, logo de expoñer os antecedentes e as consideracións legais e técnicas, analiza a documentación do expediente e realiza unha serie de consideracións sobre a mesma, sinalando a posibilidade de atoparse ante unha división artificial dun único parque eólico formado polos parques eólicos Felga e Gato e numerosas afeccións ao patrimonio cultural, sendo necesario resaltar a afección á necrópole de Monte do Gato polo acceso do parque. Finalmente informa desfavorablemente, dado que o deseño do proxecto non é compatible cos valores de protección e conservación do patrimonio cultural de Galicia.

O promotor, elabora unha resposta cuestionando a competencia da Dirección Xeral de Patrimonio Cultural e mostrando o seu desacordo sobre os puntos tratados no devandito informe. Xunto con ela achega un documento describindo a zona afectada polo proxecto e as observacións feitas por outros organismos. Posteriormente o promotor elabora unha nova alternativa para mitigar os impactos ocasionados e achega o documento titulado *Descripción y valoración de la nueva alternativa para el parque eólico Felga en los términos municipales de Aranga, Oza – Cesuras y Coirós (A Coruña)*, que contempla boa parte dos cambios descritos no punto 1.2 desta DIA.

A Dirección Xeral de Patrimonio Cultural informa que, dado que a nova alternativa supón un novo deseño de parque eólico, é necesario contar cun novo documento que incorpore a avaliación de impacto sobre o patrimonio cultural do novo deseño do parque eólico Felga, incluíndo as modificacións propostas.

O promotor achega o documento titulado *Descripción y valoración de la alternativa definitiva para el parque eólico Felga en los términos municipales de Aranga, Oza-Cesuras y Coirós (A Coruña)*. O devandito documento describe os cambios realizados e leva como anexo un novo estudo de impacto arqueolóxico.

No seu derradeiro informe a Dirección Xeral de Patrimonio Cultural volve realizar unha análise da documentación e expón unha serie de consideracións técnicas, destacando que non se ten constancia de que existan bens integrantes do patrimonio cultural que se poidan ver afectados directamente pola construción do parque eólico. Pese a todo, hai que ter en conta que a nova infraestrutura está proxectada nunha área de especial riqueza arqueolóxica, especialmente pola presenza nos seus arredores da necrópole de Monte do Gato, conxunto que presenta unha

especial concentración de xacementos no sector sueste da serra, representativos dunha ocupación temperá do espazo, polo que é altamente probable que durante o desenvolvemento dos traballos poidan localizarse novos restos. Ademais na zona se atopa o topónimo Campo de Cruz de Xaneiro, que podería verse afectado pola súa proximidade ao vieiro e gabia que se comparte co parque eólico Gato, e o camiño de Cruz de Campo de Xaneiro, así como muros de cachotaría tradicional executados coa técnica de pedra en seco e outros camiños históricos coma o Camiño do Monte do Gato. Para rematar, o informe conclúe como favorable, sempre que se contemplan unha serie de cautelas e medidas, das que cabe destacar as seguintes:

- A posición do aeroxerador AE-04 e o tramo final do acceso que conecta co parque eólico Gato deberán axustarse de xeito que a súa construción non afecte nin ocupe o camiño tradicional existente e o respecte, permitindo que manteña o seu uso, tanto durante como unha vez finalizadas as obras. O mesmo debe de facerse no resto de tramos nos que os vieiros e a gabia interaccionen co trazado deste camiño, para asegurar este respecto tanto no replanteo das obras nestes tramos, como nos posteriores traballos de construción, que impliquen escavación ou movementos de terras, que deberán de realizarse baixo supervisión arqueolóxica.
- Tendo en conta o estado da vexetación, deberá de realizarse unha roza previa de aquelas zonas nas que a vexetación é máis densa, establécense para isto 3 sectores prioritarios de control da roza. Nestas 3 zonas debe de retirarse toda a vexetación baixo supervisión arqueolóxica para, deste xeito, evitar o uso de maquinaria pesada na limpeza ou da realización de calquera outro tipo de acción que poida alterar a superficie do terreo. Rematados os traballos de limpeza e retirada da vexetación, e con anterioridade ao inicio dos traballos de construción, deberá de realizarse unha prospección superficial intensiva que garanta que non existen restos arqueolóxicos baixo o manto vexetal existente nestas zonas. A aparición de calquera novo resto ou evidencia de interese patrimonial deberá de comunicarse inmediatamente para que se poidan tomar as medidas cautelares e protectoras necesarias. Esta medida deberá de realizarse con anterioridade ao inicio das obras.
- A planimetría de obra deberá recoller tódolos elementos de interese patrimonial existentes dentro da poligonal, así como os seus contornos de protección, tamén se incluíran todos aqueles elementos que puidesen aparecer durante os traballos previos de roza ou durante os traballos de construción.
- Os traballos de construción do parque eólico Felga realizaranse baixo control e seguimento arqueolóxico; a tal fin, e previo ao inicio dos mesmos, deberá presentarse un proxecto arqueolóxico axustado ao establecido na Lei 5/2016, do 4 de maio, de patrimonio cultural de Galicia (DOG núm. 92, do 16.05.2016) e no Decreto 199/1997, do 10 de xullo, polo que se regula a actividade arqueolóxica na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG núm., 150, do 06.08.1997). O proxecto deberá incorporar as medidas correctoras recollidas no Anexo 1 da documentación remitida o 03.12.2021.
- A totalidade das obras que comporten movementos ou remocións de terras deberán levar aparelladas o control arqueolóxico das mesmas que deberá ser continuo e presencial nas obras de construción do vieiro e plataforma do aeroxerador AE-02. Esta medida farase extensible aos contornos de protección dos novos bens arqueolóxicos que poidan aparecer no transcurso das obras.
- Queda prohibido o uso do camiño que dende o futuro parque chega á zona da necrópole de Monte do Gato. Esta prohibición inclúe calquera tipo de obra de acondicionamento, mellora, ampliación, ou reparación. Será responsabilidade directa da dirección de obras calquera traballo que alí se execute, sen permiso explícito da Dirección Xeral do Patrimonio Cultural, usando maquinaria, persoal ou materiais da obra.

- Prestarase especial atención ás afeccións sobre os muros tradicionais que poidan existir na zona de obras. Para iso, nas rozas e replanteo de accesos, plataformas, cimentacións e gabias de cableado estará presente a persoa ou persoas encargadas do control e seguimento arqueolóxico, para identificar axeitadamente os tramos de muros tradicionais de pedra en seco que se poidan ver afectados polas obras. En todo caso, procurarase axustar as obras no replanteo para que as afeccións sexan as mínimas. Tamén baixo control arqueolóxico desmontaranse os tramos de muros onde sexa preciso, e procederase á súa reintegración e remate axeitado.
- Será necesario realizar, a modo de medida correctora xenérica e como medida paliativa sobre o impacto xerado sobre o contorno da necrópole de Monte do Gato un proxecto de posta en valor da mesma. Entendendo a posta en valor como un proxecto de protección, difusión e valorización da necrópole e o seu contorno.

Como resposta, o promotor solicita que se lle aporte copia dos estudos de arqueoloxía nos que se basea a dirección xeral para emitir o seu informe, para poder consideralos á hora de tramitar varios proxectos que desenvolve nesa área. Por último solicita que, entendendo como favorable o informe da Dirección Xeral de Patrimonio Cultural, se admita e teña por evacuado o trámite conferido, continuando así coa tramitación do parque eólico Felga ata o outorgamento das autorizacións solicitadas.

- A Dirección Xeral de Patrimonio Natural emite un primeiro informe sobre a configuración orixinal do parque eólico (reflectida no EslA) no que, tras expoñer os antecedentes administrativos e facer un resumo do proxecto, indica que a zona onde se proxecta a instalación localízase dentro dos límites da reserva da biosfera Mariñas coruñesas e terras de Mandeo, tendo polo tanto, a consideración de área protexida por instrumentos internacionais segundo a lei 5/2019, do 2 de agosto, de patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia. O lugar onde se localizan as instalacións do proxecto e a poligonal do parque non ostentan ningunha outra figura de espazos protexidos das recollidas na Lei 5/2019, nin na Lei 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade. Tampouco afecta a ningunha zona húmida das recollidas no Inventario de humidaís de Galicia, nin están presentes árbores ou formacións incluídas no Catálogo galego de árbores senlleiras e tampouco a áreas prioritarias para avifauna ameazada e/ou zonas de protección da avifauna contra liñas eléctricas de alta tensión, segundo o establecido na Resolución do 18 de outubro de 2021. Sinala, así mesmo, que a zona de actuación atópase dentro do ámbito do Plan de recuperación da subespecie lusitánica da escribenta das canaveiras (*Emberiza schoeniclus* L.subsp. *Lusitanica* Steinbacher) en Galicia, nunha área tipificada como potencial. Informa de que, segundo o Atlas de hábitats naturais e seminaturais de España, localízanse teselas de hábitats naturais de interese comunitario non prioritarios e recolle ademais un listado de especies de flora e fauna incluídas no Decreto 88/2007 do 19 de abril, polo que se regula o Catálogo galego de especies ameazadas (CGEA), puntualizando que a dita información corresponde a un ámbito territorial de 10x10 km, polo que unicamente proporciona unha primeira aproximación de cara á realidade da análise.

Respecto das observacións efectuadas polo Servizo de Patrimonio Natural de A Coruña, salienta que o proxecto está emprazado nunha área con densidades importantes de *Canis lupus*.

Nas súas conclusións, a dirección xeral indica que o parque eólico Felga e o parque eólico Gato semellan formar unha única estrutura de produción eólica e que a documentación presentada non incorpora unha información suficiente na caracterización do medio biótico, esencialmente das aves e quirópteros, polo que se considera necesario solventar as carencias neste ámbito, así como redactar un estudo con datos sólidos sobre a presenza do lobo na área de influencia destes parques eólicos e realizar unha avaliación de seguimento das afeccións.

Como resposta a este primeiro informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, o promotor achega o documento titulado *Contestación al requerimiento de la DXPN relativo al EIA del parque eólico Felga, en los términos municipales de Coirós, Oza-Cesuras y Aranga (A Coruña) IN408A 2017/19*, onde xa constan as modificacións que constitúen a última configuración do parque

eólico, os estudos preoperacionais de avifauna e quirópteros para o entorno dos parques eólicos Felga e Gato, a información sobre o lobo no entorno dos parques eólicos Felga, Gato e Penas Boas e o estudo da poboación de anfibios e réptiles no entorno dos parques eólicos Felga, Gato e Penas Boas.

No seu segundo informe, esta dirección xeral, logo de facer un resumo e análise da nova documentación e das modificacións introducidas, conclúe que non é previsible que o proxecto xere efectos negativos, sendo compatible coa preservación do patrimonio natural e a biodiversidade, sempre e cando se garanta o cumprimento das medidas contempladas na documentación achegada, así como unha serie de consideracións das que cabe destacar as seguintes:

- Restrinxirase a rotación das pas das turbinas o máis posible por baixo da velocidade de réxime, determinando a velocidade do vento en buxe por baixo da cal os aeroxeradores permanecerán parados (3 m/s a 2 m sobre o chan). No plan de vixilancia ambiental informárase sobre os tempos que a velocidade do vento foi inferior ao limiar establecido e a porcentaxe en que os aeroxeradores permaneceron parados por este motivo.

No caso de que se queira operar a velocidades inferiores á velocidade de réxime, deberá realizarse un estudo que analice con detalle as frecuencias de voo de cada especie de morcego en función das condicións de operación que se pretendan aplicar (mes do ano, horario diario, velocidades do vento, etc.). Este estudo ou proposta concreta equivalente poderá presentase en calquera momento, antes ou despois da instalación do parque eólico para modificar as condicións da DIA.

- Implementaranse tecnoloxías de redución do impacto por colisións, como sistemas de detección baseados en vídeo (DtBird ou similar). O sistema detecta as aves automaticamente e pode adoptar dúas medidas independentes para mitigar o risco de colisión das aves: activar sons de alerta ou parar a turbina eólica.

Considerando que as aves rapaces detectadas voaban nas proximidades dos emplacements dos aeroxeradores, o sistema deberá previr a colisión de *Accipiter gentilis*, *Buteo buteo* e *Falco tinnunculus*. Se, durante os traballos de vixilancia ambiental se detectasen outras especies de rapaces, o sistema deberá ampliar o seu paraugas de protección a estas.

- Levarase a cabo o pintado dunha das aspas de cada un dos aeroxeradores. O plan de vixilancia ambiental medirá a mortalidade observada neste parque e a comparará coa mortalidade dos parques lindeiros xa existentes (con aeroxeradores sen pintar) para informar se a medida é ou non eficaz, e para que especies.
- Se durante a execución do proxecto se detecta ou demostra calquera afección significativa sobre os valores naturais da zona, tomaranse inmediatamente as medidas adecuadas para paliar a dita afección e será, o Servizo de Patrimonio Natural de Coruña, quen decidirá sobre a conveniencia da solución a adoptar, así como as actuacións precisas ou as medidas compensatorias adecuadas para corrixir os efectos producidos.

Na resposta do promotor a este segundo informe recóllense unha serie de reparos a algunhas das consideracións expostas pola dirección xeral, en particular respecto ao pintado das pas e á restrición de rotación das mesmas. Estes reparos foron respondidos pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural, considerando correctas as consideracións establecidas no seu informe anterior e puntualizando, respecto á restrición de rotación das pas, que, no caso de que se queira operar a velocidades inferiores á velocidade de réxime, deberá realizarse un estudo que analice con detalle as frecuencias de voo de cada especie de morcego en función das condicións de operación que se pretendan aplicar.

O promotor elaborou unha nova resposta expoñendo que accederá ao pintado das pas sempre que teña un informe favorable da AESA e o tecnólogo certifique que a medida non supón unha merma nos parámetros de seguridade dos equipos a instalar. Respecto da parada por baixo da velocidade de réxime para previr o impacto sobre os quirópteros, expón ter iniciado un estudo que presentará ante a Dirección Xeral de Patrimonio Natural. A antedita dirección xeral, elaborou un novo informe ratificando o indicado en anteriores informes.

- O Instituto de Estudos do Territorio emite informe no que, tras definir o marco legal, efectúa unha breve descrición do proxecto, do contido do EsIA e das características da paisaxe afectada. Logo disto realiza unha análise do Estudo de Impacto e Integración Paisaxística (EIIP), dos efectos do proxecto sobre a paisaxe e das medidas de integración paisaxísticas propostas, onde sinala que o EIIP presentado pode considerarse formalmente completo e axeitado á entidade do proxecto. Conclúe que os principais impactos sobre a paisaxe derivan da apertura de novos camiños de acceso entre as máquinas, que alterarán a topografía das ladeiras e afectarán aos afloramentos rochosos presentes nestes montes, e da proximidade dos aeroxeradores aos núcleos de poboación, á autovía A-6 e á estrada nacional N-VI, o que sumado ás dimensións que acadan as infraestruturas nestas zonas elevadas e aos efectos acumulativos dos outros parques en tramitación, provoca unha certa incidencia visual na contorna. En xeral, considera adecuadas as medidas de integración paisaxística previstas para reducir ou mitigar os impactos de proxecto, se ben, recomenda adoptar os seguintes criterios e recomendacións:
 - Deberanse aproveitar ao máximo os camiños xa existentes co fin de minimizar a alteración da topografía e os movementos de terra, agás que se xustifique a inviabilidade desta solución.
 - Na mellora do firme de vías e accesos utilizaranse, sempre que sexa posible, materiais que non supoñan un contraste coas gamas cromáticas, adaptándose á topografía do terreo, seguindo aqueles tramos con menor pendente e procurando reducir as alteracións no sistema hidrolóxico e de drenaxe superficial, evitando a modificación de cursos naturais de auga. O viario dotarase da anchura mínima necesaria e de firmes flexibles, de tipo macádám ou similares, evitándose con carácter xeral os firmes ríxidos de formigón ou os semiflexibles de asfalto. Procurarase que tanto o viario de acceso ao parque como o interior teñan a menor pendente posible, contemplando as medidas necesarias para evitar a erosión naqueles tramos cuxa pendente sexa maior e dispoñendo de cunetas, drenaxes e asegurando un mantemento axeitado.
 - Deberase minimizar a afección aos afloramentos rochosos que aparecen no lugar de implantación do parque, posto que os mesmos constitúen elementos naturais singulares na composición das paisaxes engadindo riqueza ás escenas nesa contorna.
 - Respecto ao edificio que albergará o centro de seccionamento e medida, recoméndase aplicar os criterios da Guía de cor e materiais dispoñible na páxina web da Xunta de Galicia.

O promotor confirma tomar nota das alegacións recibidas e manifestar a súa conformidade coas mesmas.

- A Dirección Xeral de Saúde Pública, emite un informe no que realiza unha avaliación do proxecto desde os seguintes puntos de vista: caracterización da poboación en situación de risco, determinación dos potenciais perigos, identificación das posibles vías de exposición e necesidade de medición da exposición. O informe conclúe que o promotor contempla aqueles impactos ambientais que poden ter repercusión sobre a saúde de das persoas e refire medidas protectoras, correctoras e de seguimento ambiental dos mesmos. Respecto ao estudo de afeccións electromagnéticas e ao efecto de parpadeo de sombras estima, que de cumprirse os estándares e medidas de seguimento referidos, debería de asegurarse a ausencia de efectos significativos sobre a saúde da poboación.

Como resposta ao informe da antedita dirección xeral, o promotor acepta o contido do mesmo.

- A Axencia Turismo de Galicia comeza o seu informe sinalando os criterios legais que deben ser tidos en conta á hora de elaborar a documentación do expediente. Tras analizar os posibles impactos que o proxecto puidese xerar deduce que o parque eólico produce un impacto global compatible, polo que no seu conxunto é asumible coa consideración de medidas preventivas e correctoras e a posta en marcha do Programa de vixilancia ambiental. Considera como elemento máis prexudicial o ruído provocado polo funcionamento dos aerogeneradores e recorda que os procedementos de avaliación para o control do mesmo deberán axustarse aos valores límite de admisión establecidos no Real Decreto 1367/2007, do 19 de outubro. Para rematar conclúe que dado o alcance das actuacións que se pretenden facer e ante a ausencia de medidas compensatorias relativas, considerase o impacto turístico significativo pero asumible. Consta no expediente a resposta do promotor aceptando o contido do informe.
- A Dirección Xeral de Emerxencias e Interior, emite un informe en virtude dos apartados 2 e 3 do artigo 37 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental en relación aos efectos derivados da vulnerabilidade do proxecto do parque eólico Felga. Tras a revisión da documentación achegada, estima que o risco de accidentes graves ou catástrofes é baixo. Tamén indica que no caso de que a actividade estea recollida no anexo I do Decreto 171/2010, do 1 de outubro, sobre plans de autoprotección na Comunidade Autónoma de Galicia, deberá contar co correspondente plan de autoprotección elaborado por técnico competente, que acompañará á restante documentación necesaria para o outorgamento da licenza, permiso ou autorización, previamente á autorización de inicio da actividade por parte da autoridade competente.
- Augas de Galicia, comeza expoñendo o obxecto do proxecto, os antecedentes e a lexislación aplicable, para logo facer unha análise da documentación do expediente. A continuación procede a informar sobre diferentes aspectos. Respecto á rede fluvial, indica que discorren próximos ás actuacións definidas o río Mandeo, o Mendo o Vexo e os seus afluentes, pero non se aprecian canles no entorno directo das infraestruturas. Tampouco se atopan zonas de captación para abastecemento humano na zona. Respecto aos espazos protexidos sinala que o proxecto se localiza dentro da reserva da biosfera Mariñas coruñesas e terras do Mandeo e que a uns 3 km das actuacións se atopan o tramo de interese de especies ameazadas Río Mandeo e a ZEC Betanzos-Mandeo. Tras expoñer unha serie de condicións particulares conclúe informando favorablemente, sempre que se teña en conta o contido exposto anteriormente e se contemplen as directrices sinaladas na documentación e no informe, das que cabe resaltar:
 - Para os traballos a realizar en zona de servidume, así como os movementos de terras previstas, disporase de barreiras de retención de sedimentos e entre estas e os cauces disporase un pano de xeotextil chantado ao terreo. Revisaranse periodicamente para repoñelas no caso de deterioro.
 - No caso da execución dos camiños de servizo, explanación de vellos camiños ou calquera obra de movemento de terras en zona de policía a empresa adxudicataria das obras deberá solicitar a correspondente autorización de obras.
 - Rematadas as obras, en tódalas aquelas zonas que dalgún xeito sufrisen unha degradación (tránsito de maquinaria en zona de policía) procederase á súa rehabilitación ata conseguir a reposición dos terreos ao estado primitivo.
- O Concello de Coirós informa sobre a situación orixinal en relación a aspectos de carácter urbanístico, para concluír que o proxecto é compatible urbanisticamente co planeamento do concello de Coirós. Por último, resalta unha serie de observacións respecto das posibles afeccións no ámbito municipal.
- O Concello de Oza-Cesuras emite un informe no que recomenda contar con informes técnicos e asesoramento no tocante aos aspectos medioambientais, pois a titulación da técnica asinante

(arquitecta) non é axeitada para responder a este tipo de cuestións. Realiza unha serie de puntualizacións de carácter urbanístico.

- O Concello de Aranga remite, en resposta á solicitude de informe do órgano substantivo, un documento asinado por un técnico superior en xestión e organización de recursos naturais e paisaxísticos no que considera que o EslA non avalía correctamente as afeccións do proxecto eólico e expón unha serie de alegacións e propostas de mellora en relación a diversos aspectos, tales como son a flora, a avifauna, os anfibios e os quirópteros.
- No tocante ás alegacións con contido ambiental, no expedientes constan as presentadas por 3 asociacións e 45 particulares.

Unha parte do contido das alegacións non reviste carácter ambiental, referíndose a cuestións alleas ao ámbito competencial do órgano ambiental (Plan sectorial eólico, afeccións económicas, etcétera). No que se refire exclusivamente aos aspectos ambientais (impacto ambiental en xeral), e sen prexuízo das aclaracións ou informacións achegadas polo promotor nas súas respostas ás ditas alegacións, refírense a cuestións que son tidas en conta polos correspondentes órganos competentes e recollidas neste mesmo apartado da DIA, aos aspectos procedimentais que se resumen no punto 2.1, ao condicionamento do apartado 4, ao programa de vixilancia e seguimento ambiental do apartado 5 e, por último, ás consideracións do punto 6 respecto da viabilidade ambiental do proxecto sempre que se cumpran as condicións e medidas que se establecen ao longo desta DIA, ademais das que figuran no EslA e a restante documentación avaliada.

3. ÁMBITO DA DIA

Unha vez efectuada a análise do expediente, cabe indicar que o proxecto do parque eólico Felga consiste na instalación e explotación dun parque eólico de 20,8 MW de potencia total nos concellos de Coirós, Aranga e Oza-Cesuras, constituído por 4 aerogeradores de ata 5,2 MW de potencia nominal unitaria, que se localizarán dentro do polígono definido polas seguintes coordenadas UTM (ETRS89, fuso 29):

Vértice	UTM-X	UTM-Y
1	571.152	4.787.000
2	571.426	4.786.782
3	571.119	4.786.360
4	571.893	4.785.342
5	572.098	4.784.505
6	571.434	4.784.505
7	570.375	4.785.595
8	570.292	4.786.173
9	570.298	4.786.543

A localización dos aerogeradores e demais infraestrutura asociada ao parque eólico será a que se recolle no plano nº 2, incluído no documento titulado *Descripción y valoración de la alternativa definitiva para el parque eólico Felga en los términos municipales de Aranga, Oza-Cesuras y Coirós (A Coruña)*.

4. CONDICIÓN AMBIENTAIS

4.1. Condicións particulares

1. Considerando o exposto no apartado 2. *Tramitación e análise do expediente*, establécese como condicionado particular para o desenvolvemento do proxecto o cumprimento do contido dos informes que consten no expediente, ademais do recollido no EIA, nas súas addendas e a restante documentación avaliada, tendo en conta que as condicións ou medidas dos informes prevalecerán fronte as do estudo ambiental ou a restante documentación no caso de contradición entre elas e que, en todo caso, calquera condición desta DIA prevalece fronte ás anteriores, xa que esta é preceptiva e vinculante en todos os seus extremos, segundo o exposto no artigo 5 apartado 4 da Lei 1/1995, do 2 de xaneiro, de protección ambiental de Galicia.

2. En relación co anterior, no que respecta ao informe da dirección xeral de patrimonio natural sobre o documento titulado *Contestacion al requerimiento de la DXPN relativo al EIA del Parque eólico felga, en los terminos municipales de Coirós, Oza-Cesuras y Aranga (A Coruña). IN408A 2017/19. Diciembre 2021*, o promotor deberá elaborar unha proposta detallada referente ás medidas adicionais sinaladas pola dita dirección xeral para garantir a minimización do impacto por colisión en aves (pintado dunha das pas do rotor e, para as especies máis sensibles e tendo en conta o seu grao de ameaza, implementar tecnoloxías de redución do impacto por colisión tales como sistemas de detección baseados en vídeo) e quirópteros (restrinxir a rotación das pas o máis posible por baixo da velocidade de réxime), así como ás actuacións a desenvolver para verificar a eficacia das ditas medidas.

O documento que elabore o promotor para dar cumprimento ao anterior deberá contar, previamente ao inicio das obras, co informe favorable da Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

O órgano substantivo achegará a este órgano ambiental, para a súa constancia no expediente, unha copia do dito informe e da documentación na que se basee, de acordo co requirido na condición 4.3.4 da DIA.

3. En canto á posible afección do proxecto sobre a poboación e a saúde humana en relación co efecto parpadeo de sombras (*shadow flicker*) durante a fase de funcionamento do parque, e en consonancia co recollido na documentación avaliada, nos potenciais receptores non se poderán superar as 30 horas/ano de exposición, téndose que adoptar as medidas mitigadoras oportunas (por exemplo, instalación de barreiras ou pantallas) ou programar paradas temporais dos aeroxeradores implicados no caso de que se supere o limiar recomendado.

4. Previo ao inicio das obras deberá presentarse ante Augas de Galicia e o IET un documento onde se presente a nova configuración do proxecto e deberase contar con informe favorable de ambos organismos.

O órgano substantivo achegará a este órgano ambiental, exclusivamente para a súa constancia no expediente, unha copia dos ditos informes e da documentación na que se basee.

5. O promotor deberá depositar un aval para garantir o cumprimento das medidas correctoras e responder da reparación dos posibles danos que se lle poidan causar ao medio ambiente e do custo da restauración, conforme o disposto no Decreto 455/1996, do 7 de novembro, de fianzas en materia ambiental.

Proponse como importe do aval, que será actualizable e deberá fixar o órgano substantivo, a cantidade de 276.790,89 euros, dos cales 118.624,67 corresponden á fase de obras e 158.166,22 á de desmantelamento e abandono do parque eólico.

Para a cancelación do dito aval será preciso o informe favorable do órgano ambiental, logo do levantamento dunha acta de comprobación pola inspección ambiental conforme establece o referido Decreto 455/1996.

A solicitude de cancelación realizarase a través do órgano substantivo, e só se poderá efectuar unha vez estean totalmente rematados os labores de restauración e integración paisaxística e logo de que o promotor acredite, mediante os informes do programa de vixilancia ambiental, a suficiencia e o éxito dos traballos efectuados, tanto os referentes á restauración (coa vexetación debidamente implantada) como ás demais actuacións relacionadas coa imposición do aval ambiental.

4.2. Condicións xerais

4.2.1. *Protección da atmosfera*

1. Co fin de minimizar a emisión de po durante a fase de obras, nos períodos de seca procederase á rega dos vieiros e das superficies onde se estean a realizar escavacións ou movementos de terras. Ao comezo das obras deberán terse dispostos na zona os medios necesarios para tal fin.
2. Os camións que transporten terras ou outros materiais que poidan xerar po deberán ir cubertos con lonas ou dispositivo similar. Así mesmo procederase, no caso de ser necesario, ao lavado das rodas dos camións á saída da zona de obras.
3. Os niveis de presión sonora debidos á construción e funcionamento do parque deberán cumprir coa normativa vixente, tendo en conta que no caso de que se superen os límites legalmente establecidos teranse que adoptar as medidas protectoras ou correctoras oportunas (emprego de mantas de goma durante as voaduras, incremento do illamento dos equipos, correcto mantemento das instalacións, pantallas de illamento acústico, etc).

Para tal fin, tanto na fase de obras como na de funcionamento do parque o promotor levará cabo un plan de seguimento do nivel de ruído ao abeiro do Decreto 106/2015, do 9 de xullo, sobre contaminación acústica de Galicia de desenvolvemento da normativa básica estatal en materia de ruído, por unha entidade acreditada polo organismo nacional de acreditación (ENAC) como laboratorio de ensaios acústicos ou como entidade acreditada, en ambos casos, no ámbito do ruído ambiental, tendo en conta os aspectos que se indican no punto 5.2 desta DIA.

4.2.2. *Protección das augas e leitos fluviais*

1. Toda actuación ou afección no dominio público hidráulico ou na zona de servidume e policía de leitos, incluíndo zonas de fluxo preferente e zonas asolagables así como calquera captación ou vertedura se é o caso, precisarán da autorización ou permiso do organismo de cunca competente, que deberá ser solicitada e obtida polo promotor previamente ao inicio das obras.

En calquera caso, deberán terse en conta en todo momento as limitacións e demais prescricións establecidas no Real decreto legislativo 1/2001, do 20 de xullo, polo que se aproba o texto refundido da Lei de Augas e no Regulamento do Dominio Público Hidráulico (RD 849/1986, do 11 de abril), así como na Lei 2/2021, do 8 de xaneiro, de pesca continental de Galicia e demais normativa que resulte de aplicación, entre ela as disposicións normativas dos plans hidrolóxicos.

2. En calquera zona onde poida existir risco de desencadeamento de procesos erosivos, de incorporación de sólidos ás augas e/ou de modificación do réxime hídrico, extremaranse as precaucións na execución e control das obras e na adopción das medidas protectoras, correctoras e de vixilancia ambiental que figuren na documentación avaliada, así como as que se deriven desta DIA e calquera outra que resulte necesaria para a preservación do dominio público hidráulico e a calidade das súas augas.

Neste sentido, conforme avance a obra procederase a estabilizar os noiros de desmonte e/ou terraplén que se xeren, co obxecto de previr fenómenos erosivos e a incorporación de sólidos ás augas. Porase especial coidado na adopción das medidas fronte os arrastres e escorregamentos, tal e como se establece no punto 4.2.3.5 da DIA.

3. A calidade das augas manterase de xeito que, co motivo das obras, non diminúa respecto da existente antes do inicio destas. Non está permitido o lavado de maquinaria e utillaxe nos cursos de auga nin en ningún outro elemento do dominio público hidráulico. Prohíbese a vertedura directa ou indirecta de augas ou produtos residuais susceptibles de contaminar as augas continentais ou calquera outro elemento do dominio público hidráulico sen a correspondente autorización de vertedura.

Para tal fin, tanto na fase de obras como ao final destas ata que se constate ausencia de afeccións, levarase a cabo un plan de control da calidade das augas.

4. Non se acumularán substancias, calquera que sexa a súa natureza e lugar en que se depositen, que constitúan ou poidan constituír un perigo de contaminación das augas (superficiais ou subterráneas) do dominio público hidráulico e/ou degradación do seu contorno.

Polo que durante a execución dos traballos non se poderán utilizar as marxes dos ríos e ribeiras como lugares para o depósito de materiais, parque de maquinaria, lavados e, en xeral, todas aquelas actividades que supoñan un risco de contaminación das augas ou alteracións do ecosistema asociado.

5. Non se afectarán, ou de ser o caso terán que ser repostas na súa totalidade, as instalacións ou servizos de abastecemento de auga, saneamento ou calquera outro amparado pola lexislación hidráulica que se poidan atopar na área de influencia das obras, téndose que garantir a compatibilidade da actuación cos usos preexistentes. De igual xeito, respectaranse as fontes e mananciais que puideran existir na zona.

Neste sentido, na execución dos alicerces e das gabias do cableado haberase de considerar non afectar á modificación dos niveis freáticos que puideran alterar captacións existentes, aínda que estas non presentaran aparencia de afectación.

6. Na rede viaria do parque disporanse as estruturas de drenaxe transversal e lonxitudinal necesarias para non modificar o actual réxime hidrolóxico da zona e permitir a libre circulación das augas. Evitarase a xeración de zonas asolagadas, o trasvase de auga dunha microcunca a outra ou a concentración de grandes fluxos de auga en valgadas con escasa capacidade de acollida.

A incorporación das augas procedentes da rede de drenaxe do parque cara o dominio público hidráulico deberá ser gradual, polo que á saída das drenaxes transversais e nos puntos onde a auga das cunetas se incorpore ao terreo, así como nos tramos de cuneta en zonas de elevada pendente, dispoñeranse sistemas protectores e/ou de disipación de enerxía co fin de evitar fenómenos erosivos, arrastres de materiais, deposición de sólidos ou asolagamentos na traxectoria de incorporación das augas aos cursos naturais.

Tanto na fase de obras como na de explotación do parque, realizarase un control do correcto funcionamento desta rede de drenaxes, do estado dos dispositivos de disipación de enerxía e das condicións de incorporación das augas de drenaxe á rede natural, téndose que adoptar as medidas protectoras e correctoras oportunas no caso de producirse os citados fenómenos. Así mesmo, esta rede de drenaxes será obxecto dos oportunos labores de mantemento para garantir a súa operatividade.

Para tal fin, o promotor deberá contar cun plan de control da rede de drenaxes do parque, incorporándoo ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

7. O formigón necesario para a execución do proxecto será provisto desde planta ou plantas localizadas fóra da obra e que contén coas debidas autorizacións.

8. A limpeza das cubas das formigoneiras realizarase nas plantas subministradoras sempre que sexa posible. De non ser así, poderá habilitarse unha balsa para tal fin, que deberá estar adecuadamente impermeabilizada e afastada de cursos fluviais. Os restos nela almacenados deberanse entregar a un xestor autorizado ou, no caso de que se pretenda a súa vertedura ao medio, deberá obterse a correspondente autorización de vertedura.

4.2.3. Protección do solo e infraestruturas

1. Levarase a cabo un control topográfico preciso dos límites das zonas de obra e da localización de todas as infraestruturas e instalacións proxectadas, que se axustarán ao establecido nesta DIA. Non se poderá ocupar terreos fóra dos previstos.
2. Delimitaranse as distintas zonas de obra mediante o seu balizamento, que deberá manterse en perfecto estado durante o transcurso da actuación e ser retirado cando esta finalice.
3. As obras a realizar nas áreas de protección dos elementos patrimoniais seguirán estritamente o indicado e autorizado pola Dirección Xeral de Patrimonio Cultural.
4. Con carácter xeral, non se efectuarán préstamos na zona salvo xustificación previa, en cuxo caso seleccionaranse zonas que xa vaian ser afectadas polas obras ou, no seu defecto, lugares carentes de valores ambientais ou paisaxísticos relevantes. En todo caso, os préstamos deberán ter a súa procedencia debidamente acreditada e os ocos resultantes serán restaurados ao finalizar a obra.
5. No caso de ter que realizar algún depósito de sobranes de escavación que non poidan ser empregados na propia obra, o promotor deberá contar cos permisos ou autorizacións que resulten oportunos, e proceder á súa restauración e revexetación unha vez rematada a obra.
6. Cando se executen obras en zonas de elevada pendente deberánse dispoñer mallas antiescorrega ou calquera outra medida adecuada para evitar o arrastre ou rodadura de materiais ladeira abaixo. O estado e a operatividade dos dispositivos antiescorrega será obxecto de control exhaustivo durante a execución das obras. En calquera caso, de producirse arrastres, deberán ser retirados e depositados nun lugar autorizado e a zona devolta ao seu estado orixinal.
7. Adoptaranse as medidas de seguridade necesarias para evitar derramos accidentais de produtos contaminantes como aceites, graxas e carburantes de motores.
8. No caso de ter que realizar voaduras, disporanse os medios necesarios (redes, lonas, ...) para evitar a proxección de fragmentos de rocha ao contorno. En calquera caso, se estes se producisen, deberán retirarse da zona e ser depositados nun lugar autorizado.
9. A circulación de vehículos e maquinaria no parque, tanto na fase de obra como na de funcionamento, restrinxirase unicamente aos vieiros e zonas acondicionadas para o efecto (áreas de manobra).
10. Os elementos do parque non poderán supoñer un obstáculo para o normal uso das pistas ou devasas que puideran existir na zona, debéndose garantir a súa operatividade.
11. Manterase a permeabilidade territorial da zona, conservando os servizos e servidumes de paso que existan na actualidade. Se durante as obras fose preciso cortar o paso dalgunha vía, deberán implementarse rutas alternativas que presten o mesmo servizo.
12. No caso de deterioración de estradas, camiños ou calquera outra infraestrutura, instalación ou servizo preexistente debido á execución da actuación, deberá restituírse a súa calidade e funcionalidade aos niveis previos ao inicio das obras.

4.2.4. Xestión de residuos

1. Todos os residuos que se xeren como consecuencia da construción, explotación e, de ser o caso, desmantelamento do parque eólico deberán xestionarse en función da súa natureza e conforme á lexislación vixente, primando a reciclaxe e a reutilización fronte á vertedura.

2. Para a zona destinada a casetas de obra, parque de maquinaria, acopios de materiais, etcétera, deberá seleccionarse unha localización de baixo valor ambiental, escasa pendente e afastada de calquera curso de auga, hábitats de interese comunitario ou área de protección arqueolóxica.

A dita zona deberá estar dotada das medidas necesarias para evitar a contaminación do solo e das augas e dispoñer dos medios adecuados para a recollida de posibles verteduras. As casetas de obra deberán dispoñer dun sistema estanco de tratamento químico das augas residuais.

Así mesmo, co obxecto de evitar a dispersión de accións potencialmente contaminadoras e favorecer un adecuado control ambiental, no caso de que finalmente sexa necesario dispoñer dunha área de limpeza das cubas das formigoneiras tendo en conta o sinalado na condición 4.2.2.8, esta localizarase preferiblemente na zona dedicada ás instalacións de obra.

3. Os labores de limpeza, mantemento e reparación da maquinaria durante a fase de obras realizaranse preferiblemente en talleres autorizados, eliminando así o risco de derramos accidentais de substancias contaminantes. Cando isto non sexa posible polas características da maquinaria (con mobilidade restrinxida ou non apta para circular por estrada), estas tarefas poderanse realizar na zona destinada a instalacións de obra, que deberá estar adecuadamente dotada segundo o establecido na condición anterior.

4. O almacenamento temporal de residuos ata a súa entrega a xestor autorizado realizarase na área de casetas de obra/parque de maquinaria durante a fase de obras, e no recinto contemplado polo promotor no ESIa durante a fase de funcionamento. Sinalizarase claramente a presenza dos distintos tipos de residuos e cumprirase en todo momento coas normas de almacenamento establecidas na lexislación vixente.

5. Antes do inicio da fase de explotación deberán terse retirado e xestionado a totalidade dos residuos xerados durante a execución das obras.

4.2.5. Protección da fauna, vexetación e hábitats naturais

Con carácter xeral, no desenvolvemento do proxecto garantirase que non se vexan afectados compoñentes do medio natural (tal que as especies de flora e fauna ou os hábitats naturais) que gocen dun réxime de protección legal, atendendo ao disposto nas leis 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade e 5/2019, do 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia, sen prexuízo de calquera outra normativa que lles resulte de aplicación.

4.2.5.1. Sobre a fauna

1. Para levar a cabo os labores de corta e roza de vexetación, así como os movementos de terras, escolleranse datas fóra das épocas de nidificación e cría da fauna máis sensible a este tipo de actuacións (prestando especial atención á que puidera gozar dalgún réxime de protección legal), adoptando en todo caso as medidas necesarias para non alterar á fauna.

2. Previamente aos labores de corta de arboredo verificarase a ausencia de avifauna nidificante de interese nos pés implicados. En caso de presenza, adoptaranse as medidas oportunas para que poidan finalizar con éxito o período reprodutor. Atenderase especialmente á presenza de aves rapaces ou calquera outra especie que ostente figuras legais de protección ou apareza recollida en listaxes ou libros vermellos que poñan de manifesto a importancia da súa conservación.

3. Se entre as aves rapaces que poidan facer uso da zona do parque se atopasen rapinas do xénero *Circus* (tartaraña cincenta *Circus pygargus* e gatafornela *Circus cyaneus*, catalogadas como vulnerables no CGEA), que nidifican sobre o solo en ambientes de matogueira ou mixtos con pasteiros e polo tanto son susceptibles de verse afectadas polas obras, previamente aos labores de roza da vexetación levaranse a cabo, de non terse realizado, as comprobacións necesarias para determinar a existencia ou non de parellas reprodutoras na área de afección directa das infraestruturas e instalacións proxectadas.

No caso de detectar a súa nidificación na zona afectada polas obras, adoptaranse as medidas oportunas para que poidan finalizar con éxito o período reprodutor, incluíndo o establecemento dun perímetro de exclusión duns 500 m de radio en torno ao niño, onde se evitará calquera actuación ata a finalización do período reprodutor (podendo continuar coas obras noutra zona do parque) e outro perímetro de seguridade de 500 m, onde se limitarán ao máximo as actuacións co obxecto de garantir a tranquilidade das aves.

4. Para aquelas especies de fauna que contén cun plan de recuperación, conservación ou xestión, adoptaranse as medidas e actuacións recollidas na dita planificación, cando proceda. No caso de ser necesaria a realización do seguimento con estudos de especies protexidas, será necesario contar coas autorizacións correspondentes.

5. Adoptaranse as medidas necesarias para minimizar o potencial impacto da rede viaria do parque sobre a pequena fauna (réptiles, anfibios, micromamíferos...), tanto polo risco de atropelo como polo efecto barreira, así como para garantir que as obras de drenaxe e outras estruturas non supoñan unha trampa para a dita fauna.

Ademais, no caso de que nalgún dos vieiros do parque sexa necesario colocar pasos canadenses para impedir o paso de gando, estes deberán ir dotados de medidas que posibiliten o escape dos pequenos animais que poidan caer ao foxo. As ditas medidas poden consistir, sen prexuízo doutras igualmente efectivas, en dotar ao foxo dunha rampla de subida da fauna (con superficie rugosa e pendente suave), abrir un ou dous laterais do foxo ou darlle saída ao exterior mediante unha tubaxe de diámetro suficiente (mínimo 40 cm).

Así mesmo, levaranse a cabo os controis oportunos para verificar a eficacia das medidas adoptadas e detectar a existencia ou non de afeccións sobre a pequena fauna (incluíndo, de instalarse pasos canadenses, controis de mortalidade nos foxos), incorporando este seguimento ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

6. Respecto á avifauna e os morcegos, realizaranse comprobacións periódicas que permitan determinar a existencia ou non de afeccións sobre os seus efectivos poboacionais e detectar cambios no comportamento e usos do hábitat producidos pola instalación e/ou presenza dos aeroxeradores.

No caso de que se detecte unha incidencia negativa, adoptaranse as medidas necesarias para corrixir a dita situación, entre as que se poden considerar, sen prexuízo doutras, un incremento da frecuencia do seguimento, eliminación de gando morto (ou cubrición ata a súa retirada) para evitar atracción de aves preeiras, parada de máquinas en días con condicións meteorolóxicas moi desfavorables e de baixa visibilidade, evitar a rotación das pas en horarios (ocaso e primeiras horas da noite), épocas do ano e condicións meteorolóxicas (baixas velocidades do vento, etc) de maior actividade de quirópteros, eliminación ou relocalización de aeroxeradores conflitivos, etcétera.

No caso concreto das especies preeiras, estarase ao disposto na Resolución do 21 de marzo de 2014 da Dirección Xeral de Enerxía e Minas pola que se establecen determinadas medidas para prever as colisións de aves nos parques eólicos da Comunidade Autónoma de Galicia.

Para tal fin, o promotor deberá levar a cabo un plan de seguimento da avifauna e quirópteros de acordo co sinalado no punto 5.2 da DIA.

7. Así mesmo, levarase a cabo un seguimento da posible aparición de efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos) sobre a avifauna e os quirópteros entre os parques eólicos que existan no contorno no momento en que este parque eólico entre en funcionamento (fosen ou non considerados na documentación avaliada). Teranse en conta tamén as súas infraestruturas de evacuación de enerxía se fora o caso. Este seguimento realizarase mediante a valoración conxunta dos resultados dos seus respectivos plans de vixilancia, téndose que adoptar as medidas protectoras e/ou correctoras oportunas no caso de producirse a aparición deste tipo de efectos.

4.2.5.2. Sobre a vexetación e os hábitats naturais

1. Con carácter xeral, a eliminación da vexetación reducirase ao estritamente necesario para a execución do proxecto. Empregaranse sistemas mecánicos, non facendo uso do lume nin de fitocidas.

2. A corta de arboredo limitarase ao imprescindible, lembrando que previamente terá que presentar a declaración ou solicitar a autorización segundo corresponda, así como a comunicación final ao remate do aproveitamento de ser o caso, en función do disposto na normativa de aplicación.

3. A realización dos aproveitamentos madeireiros implicará a extracción ou trituración da biomasa forestal residual, agás por razóns xustificadas ou aquelas outras establecidas consonte a lexislación en materia de montes.

4. Na xestión da biomasa vexetal eliminada primarase a súa valorización, evitando a queima in situ destes restos, que de ser o caso terá que contar coa preceptiva autorización. En calquera caso, terase presente a lexislación sectorial en materia forestal e de prevención e defensa contra os incendios forestais.

Neste contexto, no caso de optar pola extracción da biomasa forestal residual deberá garantirse a permanencia no monte ou terreo forestal dos restos forestais de menor tamaño nunha porcentaxe do 50 % sobre o total que se vai extraer. Unha vez executado o aproveitamento, en casos de corta final, deberán realizarse as actuacións necesarias encamiñadas á rexeneración da superficie afectada. No caso de que sexa depositada sobre o terreo, procederase a súa trituración e espaxamento homoxéneo, para permitir unha rápida incorporación ao solo, diminuír o risco de incendios forestais e evitar a aparición de enfermidades ou pragas.

5. Adoptaranse as medidas necesarias para eliminar riscos de incendios, tanto na fase de obras como na de funcionamento do parque.

6. Para garantir a non afección e a conservación das especies de flora ameazada que puideran estar presentes na zona de actuación, adoptaranse as medidas preventivas oportunas (balizamento perimetral da súa localización, delimitación das áreas de presenza nos planos de obra, seguimento do estado de conservación dos exemplares e das medidas adoptadas, etc.) e de ser o caso, as medidas correctoras ou compensatorias necesarias. Así mesmo, levaranse a cabo os controis oportunos para verificar a eficacia das medidas adoptadas e detectar a existencia ou non de afeccións sobre as ditas especies, incorporando este seguimento ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

7. En canto aos hábitats naturais, e co fin de garantir que as actuacións sexan compatibles coa preservación do patrimonio natural e a biodiversidade, prestarase especial atención, sen prexuízo doutras, ás medidas de control sobre a afección a solos e vexetación que figuran nesta DIA, balizando adecuadamente as distintas zonas de obra e evitando afeccións non previstas.

8. Adoptaranse medidas preventivas para minimizar o risco de introdución de especies invasoras como consecuencia da execución do proxecto (información ao persoal de obra, limpeza previa da maquinaria, control da procedencia dos préstamos, emprego de especies autóctonas na revexetación,...). No programa de vixilancia ambiental incorporaranse os controis oportunos para acadar unha detección precoz desta situación. No caso de que se confirme a introdución, adoptaranse medidas de resposta rápida para erradicalas.

4.2.6. Integración paisaxística e restauración

1. Adoptaranse medidas que maximicen a integración paisaxística da actuación proxectada. Nos traballos de execución e acondicionamento dos vieiros do parque minimizaranse os movementos de terras e coidarase que o firme contraste o menos posible coa contorna.

2. Se na zona existen afloramentos rochosos con interese xeomorfolóxico ou paisaxístico deberán ser respectados, sen que se vexan afectados polas obras.

3. Todas as superficies alteradas ou deterioradas pola execución das obras (marxes dos vieiros, contorno das obras de drenaxe, gabias do cableado, plataformas de montaxe dos aeroxeradores - que deberán ser revexetadas en toda a súa extensión, podéndose deixar un camiño de acceso ata a porta do aeroxerador para os vehículos de mantemento ordinario-, área/s de casetas de obra e parque de maquinaria, zonas de amoreamento de materiais ou residuos, áreas de préstamo e/ou vertedura de excedentes dos movementos de terras se fora o caso...) deberán ser restauradas e revexetadas en función do tipo de terreo do que se trate, co obxecto de favorecer a recuperación do solo e a reinstalación da vexetación orixinal.

Para tal fin, nas actuacións de restauración e revexetación a levar a cabo teranse en conta as seguintes consideracións:

- Co fin de evitar fenómenos erosivos e lograr o máis pronto posible a integración paisaxística das zonas alteradas polas obras, os labores de restauración e revexetación deberán realizarse, na medida do posible, paralelamente ao avance das obras, conforme as distintas superficies a restaurar acaden o seu estado definitivo.
- No caso de precisar achegas externas de terra vexetal por non ser suficiente a retirada na obra, esta non se poderá extraer de áreas onde se atope consolidada e integrada no medio, debendo proceder de amoreamentos ou zonas debidamente autorizadas e que teñan características similares ás do terreo a restaurar, tanto desde o punto de vista edafolóxico como respecto das especies vexetais presentes.
- No que respecta á sementeira, a mestura deberá conter necesariamente especies arbustivas e leguminosas, sen prexuízo das de crecemento rápido que se consideren apropiadas para a zona. A proporción de cada grupo de especies na mestura axustarase, con carácter xeral, ás seguintes porcentaxes: 70% para o conxunto de gramíneas, 15% para as leguminosas e 15% para as arbustivas. A dose a empregar será como mínimo de 30 gr/m² (300 kg/ha).
- A restauración que se faga deberá atender a criterios de coherencia ecolóxica e paisaxística. Todas as especies a empregar na restauración deberán ser autóctonas, preferentemente existentes na zona, compatibles co hábitat no que se vaian implantar e compatibles entre si, co obxecto de maximizar o éxito e integración da restauración.
- Deberá realizarse un seguimento da efectividade dos labores de restauración e revexetación e proceder á reposición das calvas e/ou marras que puideran aparecer nas sementeiras, hidrosementeiras e/ou plantacións efectuadas. Incrementarase a intensidade deste seguimento no caso de que se detecten dificultades para o desenvolvemento da vexetación e levaranse a cabo actuacións adicionais de restauración se o éxito desta non é o axeitado.

4. Unha vez finalizada a vida útil do parque eólico, ou ben no caso de que quedase definitivamente fóra de servizo por calquera causa, ao longo da fase de abandono levaranse a cabo todas as actuacións necesarias para desmantelalo e recuperar a situación preoperacional da zona ocupada pola instalación.

Considerarase, con carácter xeral e sen prexuízo do que no seu momento se poida establecer ao respecto, a desmontaxe e retirada dos aeroxeradores, torre/s meteorolóxica/s e subestación transformadora/centro colector ou de seccionamento (de existir un edificio de control, pode ficar para outros usos), demolición da parte superior do pedestal ou peaña das zapatas, restauración dos novos vieiros creados para uso exclusivo do parque, restitución de terreos e servizos afectados e revexetación das zonas alteradas polo desmantelamento.

4.3. Outras condicións

1. Co obxecto de acadar a máxima coordinación e eficacia no cumprimento desta DIA, o promotor deberá designar unha persoa responsable do seu control e notificar o seu nomeamento ao órgano substantivo.

2. Calquera cambio que se pretenda introducir no proxecto respecto do recollido nesta DIA deberá ter en conta a variable ambiental, e no caso de que poida producir efectos significativos sobre o medio ambiente deberásele notificar previamente á Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, a través do órgano substantivo e acompañado da pertinente valoración ambiental comparativa, para que o órgano ambiental o avalíe e informe sobre a súa aceptación, comunicando no seu caso as condicións que cómpre impoñerlle ou se procede iniciar un novo trámite de avaliación ambiental.

3. O promotor deberá comunicar ao órgano ambiental, a través do órgano substantivo e coa suficiente antelación, a data prevista de inicio de obras do parque.

Xunto coa dita comunicación, o órgano substantivo achegará a este órgano ambiental, para a súa constancia no expediente, unha copia do informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural ao que se fai referencia nas condicións 4.1.2 da DIA, xunto coa documentación na que se basee.

4. O promotor comunicará ao órgano ambiental, a través do órgano substantivo, a data de posta en marcha da instalación.

5. PROGRAMA DE VIXILANCIA E SEGUIMENTO AMBIENTAL

5.1. Aspectos xerais

O obxecto deste programa é o de garantir ao longo do tempo o cumprimento das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias que figuran na documentación avaliada e o condicionado da DIA, así como incorporar procedementos de autocontrol por parte do promotor. Así mesmo, debe permitir detectar, cuantificar e corrixir alteracións ou afeccións que non se teñan previsto, e levar a cabo novas medidas acordes coas novas problemáticas xurdidas.

Para tal fin, e tomando como base o seguimento proposto na documentación avaliada, deberánsele incorporar os controis e estudos necesarios para completalo e adaptalo ao condicionado que se deriva desta DIA. Na definición final do programa fixaranse segundo a fase (replanteo, obras, explotación ou abandono) a periodicidade, os indicadores e os limiares ou valores límite que se vaian utilizar en cada caso.

Será responsabilidade do órgano substantivo que o programa que finalmente se desenvolva neste sentido permita acadar os obxectivos indicados. Así mesmo, teranse en conta as seguintes consideracións:

- O seguimento deberá ser efectuado por persoal cualificado para identificar os elementos protexidos da biocenose e para valorar a idoneidade das medidas adoptadas e os impactos que as actuacións do proxecto poden inducir sobre o medio. Terá a capacidade técnica suficiente de conformidade coas normas sobre cualificacións profesionais e da educación superior.
- As tomas de mostras, medicións e/ou analíticas deberán ser realizadas por un organismo de control autorizado ou entidade acreditada ou autorizada, e os resultados terán que vir asinados por persoal técnico da entidade. Deberán ser representativas, e polo tanto levaranse a cabo durante os labores con maior incidencia sobre os aspectos obxecto de control.
- No caso de que se detecten, como resultado deste seguimento en calquera das súas fases, impactos imprevistos ou alteracións que superen os limiares establecidos na lexislación

aplicable, no EslA ou nesta DIA, comunicarlle inmediatamente ao órgano substantivo, propoñendo as medidas correctoras precisas para corrixilos. Se se pon de manifesto a existencia de impactos ambientais severos ou críticos, o órgano substantivo poñerá este feito en coñecemento da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático.

5.2. Aspectos específicos

1. Levarase a cabo un seguimento dos posibles efectos acumulativos ou sinérxicos con outros parques eólicos e as súas infraestruturas de evacuación, en funcionamento ou en construción, en relación a todos os elementos do medio físico, biótico e perceptual, téndose que adoptar as medidas protectoras e/ou correctoras oportunas no caso de producirse a aparición deste tipo de efectos.

2. En relación co plan de seguimento do nivel de ruído ao que se fai referencia na condición 4.2.1, terase en conta o seguinte:

- En canto aos puntos de control que deberán establecerse para o seguimento dos niveis sonoros na fase de funcionamento, estarán localizados no contorno das vivendas ou edificacións máis próximas aos aeroxeradores e non no interior dos núcleos, co fin de considerar os receptores potencialmente máis vulnerables. Deberán considerarse os puntos de medida definidos no Esla, así como en todos os núcleos poboacionais próximos ás infraestruturas. A localización de cada punto deberá definirse coas súas coordenadas UTM (ETRS89) e reflectirse nun plano a escala mínima 1:10.000.
- Deberase efectuar unha campaña preoperacional con medicións en todos os puntos, co obxecto de dispoñer de datos previos do ruído de fondo para comparalos cos que se obteñen en cada período de seguimento.
- Lémbrese que sempre que exista a acreditación e alcance correspondente, os estudos e controis preoperacionais, tomas de mostras, medicións e analíticas, tanto na fase previa ao inicio das obras como nas de replanteo, obras, explotación ou abandono, realizaranse por entidades acreditadas polo organismo nacional de acreditación (ENAC) co alcance correspondente a cada tipo de control, toma de mostras, medición ou analítica a realizar, e que os informes estarán asinados e amparados pola dita acreditación.
- En canto á periodicidade dos controis, durante a fase de obras efectuaranse medicións en cada punto no momento no que se estean executando as obras asociadas ao seu contorno, elixindo un momento coa obra en plena actividade co obxecto de que a medición sexa representativa. Na fase de funcionamento a frecuencia será mensual o primeiro semestre, trimestral o segundo e tamén trimestral durante o segundo ano de explotación, podéndose logo variar en función dos resultados obtidos.

3. En canto aos plans de vixilancia e demais controis aos que se fai referencia no punto 4.2.5 da DIA, terase en conta o seguinte:

- Tal e como se desprende do punto 5.1, deberá incorporarse co suficiente detalle ao programa de vixilancia ambiental todo o que se derive das cuestións que figuran no dito punto 4.2.5:
 - Control da nidificación de avifauna protexida ou de interese sobre o solo ou en arboredo.
 - Protección doutra fauna (réptiles, anfibios, pequenos mamíferos,...) detección de atropelos, control de obras de drenaxe e, no seu caso, dos pasos canadenses.
 - Seguimento de avifauna, quirópteros e posibles efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos).
 - Protección de hábitats naturais e outras especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso en cumprimento das disposicións normativas que lles resulten de aplicación.
 - Detección de especies invasoras.
 - Etcétera.

- No caso concreto do plan de seguimento de avifauna e no de quirópteros (naquilo que resulte de aplicación), sen prexuízo do que figure na documentación achegada polo promotor ou do que se poida derivar da condición 4.1.1, 4.1.2, ou de calquera outra desta DIA, teranse en conta as seguintes indicacións:

- Disporase dos estudos previos necesarios para coñecer os efectivos poboacionais e os usos do espazo e do hábitat na zona, as zonas de cría, alimentación ou campeo, colonias ou refuxos (morcegos), durmidoiros, rutas de paso migratorio, movementos estacionais ou desprazamentos diarios, etcétera, co obxecto de definir axeitadamente o plan de vixilancia para detectar posibles cambios nestes aspectos pola instalación e presenza do parque. Estes estudos preoperacionais deberán cubrir o ciclo anual completo do conxunto de especies inventariadas na zona, prestando especial atención a aquelas que ostenten algunha figura de protección, por exemplo e sen prexuízo doutras, as sinaladas no punto 1.3 desta DIA.
- Conterá unha descrición detallada e xustificada da metodoloxía para o seguimento da incidencia do parque eólico sobre a avifauna, especificando os controis a efectuar e a súa frecuencia, considerando a detección do efecto baleiro, a caracterización do comportamento das aves ante os aerogeneradores e a detección de morte por colisión.

Descríbese a metodoloxía para a estimación dos índices de colisión e a súa variación estacional, e a dun estudo do voo que caracterice a frecuencia, variación horaria, variación estacional, altura e traxectoria dos movementos das aves na zona do parque (uso do espazo). Inclúese unha valoración da posible distorsión nos resultados polo diferente esforzo de mostraxe, condicións climatolóxicas durante as mostraxes, detectabilidade dos corpos (polo tamaño, vexetación do contorno, etcétera) e desaparición de cadáveres por necrófagos, definindo os factores ou índices de corrección para corrixir as posibles desviacións.

- A periodicidade das visitas de comprobación terá en conta a fenoloxía das especies sedentarias, invernais e migratorias. Co obxecto de diminuír na medida do posible a perda de cadáveres por acción de animais preeiros, as visitas para a detección de aves mortas por colisión terán como mínimo unha periodicidade mensual. No caso de que se efectúen experimentos para o cálculo dunha taxa de desaparición de cadáveres propia para a zona do parque, poderíase axustar a dita frecuencia. Terase en conta que pode resultar preciso incrementar a frecuencia en épocas de paso migratorio e de dispersión de xuvenís.
- Definición cuantitativa e cualitativa de limiares de risco por colisión e aparición de efecto baleiro, que indiquen a necesidade de adoptar medidas protectoras ou correctoras específicas, xustificando a súa determinación. Na definición destes limiares deberán considerarse as referencias normativas, catálogos ou listas vermellas máis actualizadas.
- Defínense as medidas protectoras e/ou correctoras a adoptar en función das situacións de risco que se detecten, considerando entre elas as sinaladas no punto 4.2.5.1 desta DIA, sen prexuízo do que se derive da condición 4.1.2.
- Segundo o establecido no informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural e no punto 4.1.2 desta DIA en relación á proposta que deberá elaborar o promotor, deberán incorporarse á mesma as seguintes actuacións relacionadas coa comprobación da efectividade das medidas para evitar o impacto por colisión:
 - Avifauna: deberase prestar atención a se o sistema de detección baseado en vídeo detecta un aumento da frecuencia doutras rapaces, co fin de ampliar a protección ás mesmas, así como medir e comparar a mortalidade por impacto observada no parque eólico coa de outros parques lindeiros que non contén o pintado de pas.

- Quirópteros: deberase informar dos tempos nos que a velocidade do vento foi inferior ao limiar establecido e da porcentaxe de parada dos aerogeradores.

- Describírase o método de rexistro, tratamento e presentación dos datos obtidos, detallando a periodicidade, estrutura e contido dos informes, que como mínimo incluírán un apartado introdutorio (indicando datas e descrición das campañas efectuadas), outro cos datos e resultados obtidos e un de valoración (considerando tanto o período abranguido polo informe como o acumulado de datos de informes anteriores), discusión e conclusións finais.

4. En relación coa condición 4.2.5.1.4 da DIA, no que se refire ao lobo a Dirección Xeral de Patrimonio Natural sinala no seu informe que se ten que dar cumprimento ao punto 18 (Efecto barreira das infraestruturas), apartado 5, do Decreto 297/2008, do 30 de decembro, polo que se aproba o Plan de xestión do lobo en Galicia.

Neste sentido, no primeiro ano de funcionamento do parque, como parte do plan de vixilancia ambiental, débese remitir á dita dirección xeral un estudo con datos sólidos sobre a presenza de lobos na área de influencia do parque eólico e realizar unha avaliación e seguimento das posibles afeccións sobre as súas poboacións: estrutura social, zonas de cría, uso do espazo, etc.

Na procura da mellor implementación das ditas medidas, o promotor e o órgano substantivo terán en conta que todos os aspectos relativos á súa planificación e desenvolvemento deberanse coordinar previamente coa dita Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

5.3. Informes do programa de vixilancia

O promotor deberá presentar os informes do programa de vixilancia e seguimento ambiental ante o órgano substantivo, a quen lle corresponde efectuar o seguimento e vixilancia do cumprimento da DIA de acordo co establecido na normativa de avaliación ambiental. Estes informes estarán asinados polo persoal técnico responsable da súa elaboración e terán que contar coa supervisión, aprobación e sinatura da persoa responsable designada para o control do cumprimento da DIA.

Os informes avaliarán pormenorizadamente o cumprimento da DIA en relación a todos os aspectos considerados nela, así como das indicacións, valoracións e medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias contidas no EslA e a restante documentación avaliada.

Con carácter xeral, incluíranse os resultados das campañas preoperacionais ou estudos complementarios que se efectúen e os que no seu caso xa consten no EslA ou as súas addendas se é o caso, comparándoos cos que se obteñan en cada período de seguimento.

Sen prexuízo do que, co curso do tempo, se poida derivar do desenvolvemento do programa de vixilancia, o seguimento da DIA estruturarase nos seguintes informes:

1. Durante a execución das obras o promotor presentará, con carácter trimestral, un **informe de obras** co seguinte contido mínimo:

- a) Cronograma de obras actualizado con todas as actividades (incluíndo a adopción das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias) no que se indique, para cada unha delas, a porcentaxe de execución respecto do total. No cronograma figurará a data de actualización.
- b) Informe de avance da obra, onde se describa o desenvolvemento dos traballos en relación a todos os compoñentes do proxecto. Acompañarase de reportaxe fotográfica (con indicación da data e hora nas fotografías e plano de puntos de toma) e dun plano de planta a escala 1:5.000 ou maior detalle, dotado de coordenadas UTM (ETRS89), no que se reflecta a situación real das obras e a porcentaxe de execución de cada actividade.
- c) Resultados do plan de seguimento do nivel de ruído (con medicións en plena actividade, indicando persoal de obra e maquinaria en funcionamento durante as medicións), control da

calidade das augas, funcionamento da rede de drenaxes e mantemento do réxime hídrico (seguimento hidrolóxico), seguimento de avifauna e quirópteros, protección da pequena fauna e hábitats e especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso, tendo en conta os puntos 4.1, 4.2.1, 4.2.2, 4.2.5 e 5 da DIA.

- d) Informe onde se detallen, para aqueles indicadores ambientais que non teñan plans de seguimento específicos, os resultados dos controis efectuados de acordo co programa de vixilancia que se deriva desta DIA (indicando datas das visitas), así como os da aplicación das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias (tanto as que figuran na documentación avaliada como as derivadas desta DIA), incidencias e/ou imprevistos acontecidos e solucións adoptadas, labores de restauración efectuados, xestión de residuos de obra, etcétera.

2. Ao final das obras, no prazo máximo de dous (2) meses contados desde o remate dos traballos, achegará un informe **fin de obras** que como mínimo inclúa:

- a) Informe onde se describa o desenvolvemento dos traballos desde a emisión do último informe de obras e se detalle o estado final do parque e da área afectada tras a finalización das obras, en relación a todos os aspectos que figuran na documentación avaliada e no condicionado desta DIA. Conterá así mesmo un resumo do seguimento ambiental efectuado ao longo de toda a fase de obras e das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias adoptadas, así como das incidencias ou imprevistos acontecidos e as solucións adoptadas.
- b) Reportaxe fotográfica que amose con detalle os aspectos máis salientables da actuación: zonas nas que se implantaron os aeroxeradores, centro de seccionamento, estado dos vieiros, cunetas e drenaxes, gabias do cableado, estado de limpeza da área (en especial das zonas de instalacións de obra e parque de maquinaria), zonas onde se efectuaron medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias, etc. Nas fotografías indicarse a data e a hora, acompañándoas dun plano de localización.
- c) Plano *as built*, a escala 1:5.000 ou maior detalle e dotado de coordenadas UTM, no que se reflecta a situación real de todas as instalacións e infraestruturas do parque, así como as zonas onde se levaron a cabo medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias. Incluírase unha táboa coas coordenadas UTM (ETRS89) das posicións definitivas dos aeroxeradores e da torre meteorolóxica.
- d) Ficheiros dixitais do plano *as built* coas seguintes capas: poligonal do parque, aeroxeradores, vieiros e centro de seccionamento. O formato será compatible con sistemas de información xeográfica (SIX). O sistema de proxección será o UTM, adoptándose como sistema de referencia xeodésico o ETRS89. Os datos vectoriais entregaranse en formato ESRI shapefile (.shp).

3. Unha vez iniciada a explotación do parque o promotor deberá presentar, con periodicidade semestral durante os dous primeiros anos de funcionamento e anual os seguintes, un **informe en fase de funcionamento** co seguinte contido mínimo:

- a) Resultados do plan de seguimento do nivel de ruído (identificando os aeroxeradores en marcha durante as medicións), do seguimento do efecto parpadeo de sombras ou *shadow flicker*, do control do funcionamento da rede de drenaxes do parque e o mantemento do réxime hídrico (seguimento hidrolóxico) e, se é o caso, do seguimento da calidade das augas, conforme se deriva dos puntos 4.1, 4.2.1, 4.2.2 e 5 da DIA.
- b) Resultados dos plans de seguimento de avifauna e quirópteros (incluíndo todo o relativo ao establecido no punto 5.2.2, en referencia ao desenvolvemento e eficacia das medidas adicionais ás que fai referencia a condición 4.1.2 da DIA), das medidas de protección de pequena fauna, hábitats naturais e especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso, e seguimento dos posibles efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos), tendo en conta os puntos 4.1, 4.2.5 e 5 da DIA.

No caso do plan de vixilancia ambiental e control da mortalidade por colisión de aves e quirópteros terase en conta o establecido pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural no anexo I do seu informe.

- c) Informe, acompañado de reportaxe fotográfica, no que se describan con detalle os resultados do plan de restauración, indicando os avances e incidencias no proceso de rexeneración da cuberta vexetal e de integración paisaxística da instalación, aparición de especies invasoras se é o caso, estado dos vieiros, cunetas, plataformas de montaxe, gabias do cableado, contorno do centro de seccionamento, así como daquelas zonas nas que se adoptasen medidas de protección contra a erosión. Nas fotografías indicárase a data e a hora, acompañándoas dun plano de localización.

Conterá tamén unha avaliación da eficacia e evolución de todas as medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias adoptadas (tanto as que figuran na documentación avaliada como as derivadas desta DIA) e a descrición, se é o caso, das incidencias acontecidas e as solucións adoptadas. Detallaranse así mesmo, para aqueles outros indicadores ambientais que non teñan plans de seguimento específicos, os controis efectuados de acordo co programa de vixilancia que se deriva desta DIA (indicando datas das visitas)

- d) Cando corresponda segundo o expresado na condición 5.2 da DIA sobre as actuacións de seguimento do lobo, xunto co informe en fase de funcionamento achegarase un documento específico cos contidos que se determinen en función do sinalado na dita condición.

Á vista dos resultados que se obteñan durante os dous primeiros anos de seguimento, ou ben por solicitude motivada do promotor cursada ante o órgano substantivo, poderase revisar, se é o caso, o contido ou a frecuencia dos controis e informes que se deben realizar en anos posteriores.

4. **Informe previo ao abandono:** cunha antelación de seis (6) meses respecto da data prevista para a finalización da explotación do parque, o promotor remitirá ao órgano substantivo un documento (con memoria, planos, pregos de condicións, orzamento, prazo de execución e avaliación dos aspectos ambientais) no que se detallen todas as actuacións previstas para o cumprimento da condición 4.2.6.4.

5. **Informe posterior ao abandono:** transcorridos dous (2) meses desde o remate dos traballos de desmantelamento e abandono do parque, o promotor achegará un informe coa descrición detallada das actuacións levadas a cabo, con especial mención á xestión dos residuos procedentes do desmantelamento e á restauración das superficies afectadas. Incluirá unha reportaxe fotográfica que reflicta o estado final da área, unha vez rematados os labores de abandono e realizada a oportuna revexetación.

6. PROPOSTA

Logo de finalizar a análise técnica do expediente de avaliación de impacto ambiental, propónse formular a declaración de impacto ambiental do proxecto nos termos recollidos ao longo deste documento, en cumprimento do disposto no artigo 41 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.

Manuel Díaz Cano
Xefe do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos
(asinado electronicamente)

CONFORME

Juan Manuel Camiño Soto
Subdirector xeral de Avaliación Ambiental
(asinado electronicamente)

RESOLVE

Formular a declaración de impacto ambiental do parque eólico Felga, considerando que o proxecto é ambientalmente viable sempre que se cumpra, ademais do recollido no estudo de impacto ambiental e a restante documentación avaliada, o condicionado que figura ao longo deste documento, tendo en conta que no caso de que exista contradición entre eles, prevalecerá o disposto nesta DIA.

Consonte o disposto no artigo 52 da dita Lei 21/2013, correspóndelle ao órgano substantivo o seguimento e vixilancia do cumprimento da declaración de impacto ambiental.

Ademais do obrigado cumprimento das condicións sinaladas, se se manifesta calquera tipo de impacto non considerado ata o momento, este órgano ambiental poderá ditar, do xeito que proceda, os condicionados adicionais que resulten oportunos.

Esta declaración de impacto ambiental farase pública a través do Diario Oficial de Galicia e da páxina web da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, e remitiráselle ao órgano substantivo para os efectos que correspondan no marco do procedemento de autorización administrativa das instalacións.

Así mesmo, non exime ao promotor de obter cantas autorizacións, licenzas, permisos ou informes que sexan necesarios para a execución e/ou funcionamento do proxecto.

O órgano substantivo deberá notificar a esta dirección xeral calquera cambio de titularidade que se produza na instalación.

De acordo co artigo 41.4 da lei de avaliación ambiental, a declaración de impacto ambiental non será obxecto de recurso sen prexuízo dos que, se é o caso, procedan na vía administrativa e xudicial fronte o acto polo que se autoriza o proxecto.

Santiago de Compostela, (na data da sinatura electrónica)

A Directora xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático
P.D. Resolución do 28 de outubro do 2022, a Subdirectora xeral de Coordinación Ambiental
María del Mar Ferreiro Broz (asinado electronicamente)

